

Єднаймося в Просвіті!

Не має майбутнього той народ, який не знає минулого. Ця незаперечна істина, здається, не потребує жодних коментарів.

Артур ШОПЕНГАУЕР

30 (550)

16 липня

2015 р.

Тижневик "Галицька Просвіта" * Засновник – Івано-Франківське ОО ВУТ "Просвіта" ім. Т. Шевченка * Свідоцтво – ІФ № 521 від 15.06.2004 р. * Шеф-редактор – Степан Волковецький * Головний редактор – Богдан Вівчар * Літературний редактор – Ірина Шумада * Верстка – Марія Дзєбчук * Набір – Наталія Дяченко * Друк – КП фірма "ЛІК" * Тираж – 2000 примірників * Замовлення – № 1049 * Наша адреса: 76018, м. Івано-Франківськ, вул. М. Грушевського, 18 * тел. (0342) 75-05-86, * тел./факс (03422) 2-38-67 * e-mail: oblasna-prosvita@ukr.net * http://uaprosvita.if.ua/ * Наші реквізити: Р/р 26003300012896 в ПАТ "Ідея Банк" МФО 336310, код 04929075. * За зміст і достовірність інформації у рекламі відповідає рекламодавець * Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій і подає матеріали для дискусії * За точність викладених фактів відповідає автор * Редакція застерігає за собою право редагувати і скорочувати матеріали * Листування з читачами – тільки на сторінках газети

КОЛОНКА РЕДАКТОРА

ЩОБ НЕ БУЛО ВИЩИХ, А ВСІ – РІВНІ

На тлі трагічних подій у Мукачевому якось загубилась і залишилась поза суспільною увагою доленосна для долі України подія – Собор УАПЦ, який так чи інакше відхилив пропозиції УПЦ КП щодо реалізації екуменічного процесу, зокрема назви об'єднаної Церкви, принцип вибору делегатів, обрання Предстоятеля майбутньої об'єднаної Церкви.

У сьогоднішньому числі «Галицької Просвіти» подаємо лист-звернення голови ІФ ОО ВУТ «Просвіта» ім. Т. Шевченка **Степана Волковецького** до Глав українських Церков – УПЦ КП Патріарха Філарета й УАПЦ – Митрополита Макарія. Воно відправлене адресатам напередодні Собору УАПЦ, який відбувся минулого четверга, 9 липня.

Як бачимо, у документі йдеться про одне із найважливіших і найактуальніших питань сьогодення і майбутнього України – духовне об'єднання українців. Наголошую – не приєднання когось до іншого, а об'єднання рівного з рівним.

На жаль, як засвідчують рішення Собору (хоч остаточні документи не ухвалено), УАПЦ відхилила пропозиції Київського патріархату щодо представництва делегатів на Об'єднаному Соборі та головування на ньому, спільної назви, шлях обрання нового Патріарха...

Насамперед чільники УАПЦ заявляють, що їхня паства висловила за об'єднання, а не приєднання. А ще – Об'єднаний Собор має проходити під головуванням представника Вселенського патріархату; об'єднана назва – УАПЦ КП; представництво 50 х 50; щодо обрання Предстоятеля, УАПЦ пропонує, щоби кожний архієрей мав право як кандидат брати участь у виборах. Або ж обрання може відбутися за жеребом. А дата Об'єднаного Собору, на думку автокефалістів, не є кінцевою для остаточного погодження пропозицій обох сторін. УАПЦ також запевняє, що проведитиме переговори щодо об'єднання всіх гілок православ'я не тільки з УПЦ КП, а й з УПЦ МП у тристоронньому форматі.

Як на мене, я цілком поділяю переконання автора звернення, що «немає таких перепон, які не можна не подолати, і таких компромісів, на які не можна не піти задля здійснення ідеї єднання наших Церков». А ось сентенцію УАПЦ про ведення переговорів щодо об'єднання ще й з УПЦ МП сприйняти не можна: об'єднаймо спочатку дві родинні гілки українського православ'я. І наголосу – об'єднаймо, бо ж дехто розуміє цей процес як приєднання.

Отож зрозуміймо й усвідомимо: ніхто нікого до себе не приєднує (це не акціонерні товариства з володінням золотом акцією, дві Церкви об'єднуються як рівноправні. І не важливо, скільки нас сьогодні – 4738 громад УПЦ КП чи 1225 громад УАПЦ. Завтра нас, одних і других, буде більше – 5963. І ніхто ніким не буде керувати, не буде серед нас вищих, а всі будуть рівні. І тому представництво на Об'єднаному Соборі, запропоноване Київським патріархатом – всі ієрархи плюс один делегат від п'ятнадцяти зареєстрованих релігійних організацій і запропоноване УАПЦ 50 х 50. Адже ми об'єднуємось як рівні і стаємо єдині у своєму духовному житті й прагненні спільно творити щасливу будучність України. На жаль, не сталося.

А щодо назви об'єднаної Церкви УАПЦ КП чи якоїсь іншої, хоч це і пов'язане з проблемою майбутньої перереєстрації релігійних громад і їхніх статутів, то чи варто так противитись? Адже можна затвердити в правоустановчих документах, що всі попередні документи є правочинними...

Та я не бачу третього учасника цього процесу – держави. І хоч вона конституційно відділена від Церкви, невже їй нецікаво, аби він закінчився об'єднанням? Чому вона не толерує бажаність єднання Церков як добру перспективу всієї спільноти.

А тепер виходить, що все потрібно починати спочатку. І Московська патріархія може аплодувати такому висліді екуменічного процесу в українському православ'ї. Прикро.

Богдан ВІВЧАР

ЗВЕРНЕННЯ

ОБ'ЄДНАННЯ ЗАДЛЯ УКРАЇНИ

Святішому Патріарху Київському і всієї Руси-України, Предстоятелю Української Православної Церкви Київського патріархату **ФІЛАРЕТУ**

Предстоятелю Української Автокефальної Православної Церкви Митрополиту Львівському **МАКАРІЮ**

Ваша Святосте! Ваше Блаженство!

Сьогодні, як ніколи раніше, на тлі неоголошеної війни з Росією особливо виразно відчувається і сприймається все те, що консолідує українське суспільство та зміцнює нашу державу, як і те, що його роз'єднує, чого хочуть наші явні та приховані вороги.

Об'єднання українського православ'я давно очікують віряни, суспільство загалом, в тому числі багатотисячна просвітянська громада Прикарпаття. На наше переконання, немає жодних канонічних застережень чи перешкод для цього процесу. Очевидно, що позиція противників об'єднання є анти-

українською та вигідною агресивній політиці Кремля.

Переконані, що створення об'єднаної Церкви позитивно вплине на суспільно-політичну ситуацію в державі, буде важливим кроком до консолідації суспільства, забезпечить природний розвиток українського православ'я, враховуючи нашу історичну традицію, зміцнить віру в наше майбутнє, піднесе імідж України на міжнародному рівні.

Такий крок буде переконливим доказом спроможності вищих духовних осіб – керівників Церков усвідомлювати й вирішувати ключові духовні та державні потреби українського суспільства.

На наше переконання, немає таких перепон, які не можна не подолати, і таких компромісів, на які не можна не піти задля здійснення ідеї єднання наших Церков. Громадськість Івано-Франківщини щиро сподівається, що ви, провідники українського православ'я, докладете всіх зусиль, щоб на Соборі 14 вересня ц. р. було ухвалено довгоочікуване рішення, яке відповідатиме духовним потребам суспільства, державним інтересам і стане визначною подією в історії України.

З глибокою повагою, за дорученням Правління обласної «Просвіти» голова Івано-Франківського ОО ВУТ «Просвіта» ім. Т. Шевченка, народний депутат України І–ІІ скликань, экс-Посол України **Степан ВОЛКОВЕЦЬКИЙ**

НОВИНИ УКРАЇНИ І КРАЮ

«Самопоміч»: силовиків – геть!

У зв'язку з подіями в Мукачевому фракція «Батьківщина» у Верховній Раді вимагає створення тимчасової слідчої комісії й оприлюднення її звіту до кінця робочого тижня. Як зазначила голова фракції Юлія Тимошенко, є сумнів з приводу того, що правоохоронні органи проведуть об'єктивне розслідування інциденту, «оскільки сьогодні зрозуміло, що вони працюють єдиним конгломератом з контрабандистами і корупціонерами». Своєю чергою, керівник фракції «Самопоміч» Олег Березюк заявив про необхідність зміни Генпрокурора, міністра внутрішніх справ та голови СБУ.

Вшанували автора Декалогу

У селі Фитків на Надвірнянщині з ініціативи районної «Свободи» відзначили річницю народження одного з ідеологів ОУН, автора Декалога українського націоналіста – Степана Ленкавського. Нагадаємо, що С. Ленкавський жив у Фитківі, де його батько служив парохом, від 5 до 13 років. Принагідно декан УГКЦ, парох села о. Іван Качанюк відправив панахиду за всіма полеглими в боротьбі за Українську державу і звернувся до присутніх із закликом допомогти Україні в боротьбі за волю.

Ех дороги!..

Сайт «Navizor», де кожен користувач може оцінити стан доріг, склад рейтинг областей карпатського регіону з найгіршою якістю доріг: Першість за Львівщиною із 45,36 відсотка доріг, які перебувають у критичному стані. Друге місце – за Івано-Франківщиною (45 відсоток), а третє отримала Закарпатська область (33,95 відсотка). А ось на самому Прикарпатті найгірші дороги в Косівському, Верховинському, Рожнятівському та Долинському районах.

Панорама з тисяч світлин

В Івано-Франківську з'явилася нова фотомозаїка, складена із шести тисяч світлин іванофранківців. Організаторами проекту стали Івано-Франківський молодіжний міськвиконком та одне з рекламних агентств міста. Мозаїка – це своєрідна вітальна листівка у вигляді оглядового банера розміром 8,5 х 3,5, на якій, крім світлин, зображено площу Ринок та міську ратушу. Розмістили її на вулиці Незалежності (навпроти книжкового базарчика). Вартість проекту – 8000 гривень, за що організатори вдячні меценатам і спонсорам, оскільки коштів з міського бюджету не залучали. Аби тільки вандали не пошкодили мозаїку.

У двадцятці найкращих

За результатами консолідованого рейтингу вишів України ц. р., до якого входять 286 вищих шкіл, першу сходинку посідає КНУ ім. Т. Шевченка, другу – ХНУ ім. Каразіна, третю – НТУ «Харківський політехнічний інститут». Прикарпатські виші також не пасуть задніх. ПНУ ім. В. Стефаніка зайняв 16-ту позицію, технічний університет нафти й газу – 35-ту, медичний університет – 88–89-ту.

Ні м'яса, ні молока

Як повідомили в Державній службі статистики України, на 1 липня ц. р. порівняно з аналогічним періодом торік поголів'я великої рогатої худоби в Україні, без урахування тимчасово окупованих територій, скоротилося на 7,5 відсотка і становить 4 млн. 428 голів. Зокрема, тільки протягом червня воно зменшилося на 1,1 тис. голів. На 6,1 відсотка скоротилося й поголів'я птиці. Відповідно протягом січня-червня в Україні на 4,5 відсотка зменшилося виробництво молока, на 2,3 відсотка – м'яса і на 13,5 відсотка – яєць.

ШАНОВНІ КРАЯНИ! ДОРОГІ ПРОСВІТЯНИ!

Триває передплата на газету «ГАЛИЦЬКА ПРОСВІТА». Передплатний індекс – 91083.

ВАРТІСТЬ ПЕРЕДПЛАТИ (без оплати оформлення): на місяць – 4,30 грн., на півроку – 25,80 грн., на рік – 51,60 грн.

ДАТА ПОСТУП ТРИВАЄ

25 років тому Верховна Рада України ухвалила Декларацію про державний суверенітет України

Це був історичний вікопомний документ. Відтоді в літописі нашої держави розпочалася нова сторінка, новий відлік часу – епоха утвердження України як самостійної та незалежної країни.

Це був непростий час. Адже ще існував СРСР і вся його компартійна система. І такий документ як Декларація про державний суверенітет підривав основи імперії, – розповів народний депутат першого демократичного скликання Степан Волковецький. – Це фактично була програма побудови незалежної держави.

Ухвалення Декларації стало першим кроком до відновлення історичної справедливості, відродження української державності як ідеї соборності українського народу та його земель. Цей документ відкрив новий етап в історії нашого народу, проголосивши основні політичні, економічні, соціальні цілі, довгострокові перспективи розвитку Української держави. В Декларації було визначено найбільш принципові позиції, які орієнтували народ на створення самостійної, правової держави, на розвиток демократії, всебічне забезпечення прав і свобод людини. Вона стала тією цінністю, яка об'єднала суспільство у непростий час визначення свого майбутнього в серпневі дні 1991 року. Саме спіраючись на Декларацію, було ухвалено Акт про державну незалежність 24 серпня 1991 року, який разом із державним суверенітетом був підтверджений волевицеленням народу на Всеукраїнському референдумі в грудні того ж року.

Декларацію проголошено самовизначення української нації, народовладдя, принцип поділу державної влади на законодавчу, виконавчу і судову, територіальну цілісність України в межах наявних кордонів, економічну самостійність, виключне право народу України на володіння, користування і розпорядження національним багатством України, захист усіх форм власності в державі, гарантії

(Чит. 3 стор.)

НА ТОМУ СТОЮ

ПУТІН
ПІДСТУПНІШИЙ
ВІД ГІТЛЕРА

Коли порівняти двох Гітлерів, то стає ясно, що Володимир Гітлер з Кремля куди небезпечніший від свого двійника Адольфа Гітлера.

Адольфа Гітлера жоден гебрей у світі не підтримував, а Володимира Гітлера – підтримують. Далеко не буду ходити, назву одну прізвище – Дмитро Табачник.

Виходить, що запеклий антисеміт, зумів заховати свій імперський антисемітизм. А ховати було чого. В. Путін переховав найзапеклішого антисеміта – генерала Денікіна – на московське кладовище, ще й сам виступив на перепохованні, вихваляючи генерала з гебрейською кров'ю на руках.

Гебреї зрозуміли – хто такий Гітлер-2 і чого можна від нього ждати. Але не всі. Знайшлися і його прихильники. У самій Росії – зрозуміло: нема іншої ради. Здуріли москалі, і з ними якась частина гебреїв. Та дехто твердо став на антигітлерівські рейки. Більшість синів Ізраїлю зрозуміли підступність нового Гітлера і зайняли правильну – антимосковську – позицію. Але знову таки не всі. Дехто й далі підтримує проденікінського антисеміта. А обставини у світі – глянувши правді в очі – найкритичніші за всю історію людства. Адже Путін розмажує ядерною зброєю перед лицем спокійної та миролюбної Європи та й всього світу. Обставини екстраординарні: неандерталець з атомною бомбою!

Тут треба діяти, забувши про всі табу. А саме про таке. Гебреї не люблять, коли негебреї втручаються до гебрейських справ. Та кризь призму нинішніх подій я дозволю собі порушити це табу. Бо ідеться не лише про гебреїв чи негебреїв, а про долю світу.

Перед лицем неандертальця з атомною бомбою я закликаю всіх гебреїв у світі зайняти антигітлерівську – антимосковську – позицію. Гебреї, всі, як один, станьте на оборону світової цивілізації! Жодного гебрейського голосу агентурі московського ідіотизму у світі, на підтримку Путіна! Гітлеру-2 – долю Адольфа Гітлера!

Святослав КАРАВАНСЬКИЙ

РЕКОРДИ

ІЗ КРОПУ ПРАПОР І ГЕРБ
ГРОМАДА ДОЛИНИ ВСТАНОВИЛА НОВИЙ РЕКОРД УКРАЇНИ

Днями представники «Книги рекордів України» зафіксували в Долині ще один рекорд: громада виготовила й представила на публічний огляд «найбільший прапор України з тризубом зі свіжого кропу». Автори ідеї патріотичного проекту – координатор Благодійного фонду громади Долини Леся Тисяк-Мураль і журналістка Наталія Гасуляк.

– Ми допомагаємо армії і тісно співпрацюємо з медичною командою швидкого реагування «Вітерець» під керівництвом Галини Алмазової, а вони – з благодійною організацією «Пліч-о-пліч» у м. Артемівську. Якось

ці волонтери приїхали у Долину і подарували нам свій рекорд – синьо-жовту фенічку (вервицю. – Авт.) завдовжки 27 м 20 см, на якій були написані слова Тараса Шевченка з поезії «Ісаїя» і текст Гімну України. Таким чином, вони

нам передали естафету і тему для роздумів, щоб ми щось придумали. Ідеї було багато. Але якось випадково на коробці з-під цукерків, яку нам подарували артемівські волонтери, ми з журналісткою Наталією Гасуляк, яка є співорганізатором проекту, побачили намальований прапор України з тризубом із кропу, – говорить Леся Тисяк-Мураль, координатор Благодійного фонду громади Долини.

Отож на рекорд витратили 100 кілограмів свіжого кропу. У реалізації проекту ініціатори сперлися на підтримку міської ради, табору «Дружба» – дітей і вихо-

вателів на чолі з директором Михайлом Гродзіцьким, а також фірми «Солодка Долина» Василя Лисейка, супермакета «Наш край», підприємця Лілії Рачок, працівників міського комунального підприємства «Пролісок», редакції часопису «Добра справа» і її керівника Оксани Кізіми.

Свято після спільної молитви відбулось у долиньському міському парку. А завершилася патріотична акція хореографічною композицією зі злетом у небеса білих голубів – символу миру.

І. Л.

ІСТОРИЧНІ ПАРАЛЕЛІ

АБИ НЕ БУЛО КАЯТТЯ

«Європа мовчала...» Цей гіркий і водночас драматичний рефрен поета-емігранта Олександра Олесь з'явився у його вірші «Пам'ятай» у серпні 1931 року. Жив тоді Олесь посеред Європи, у Чехословаччині, отож мав можливість «зсередини» бачити, як сприймали там усе, що відбувалося в його рідній Україні. Очевидно, саме тоді він особливо гостро відчув, що ніхто за українців не вирішить їхніх великих і малих проблем, якщо їх не вирішать самі українці.

Коротка історія УНР завершилася десять років перед тим, а доба сталінського «великого перелому», що почалася 1929 р., віщувала для його, Олесевої, нації страшне лихо. Саме 1929-го почався «процес СВУ», що поклав початок масовому винищенню української інтелігенції. Примусова колективізація підтинала кореневе селянство, знищуючи «як клас» найбільш хазяйновиту його частину. Через рік-два Україну коситиме голодомор...

Очевидно, був момент, коли покоління Олександра Олесь жило сподіваннями на те, що «Європа нам допоможе». Проте... Не варто думати, що хтось дуже любить слабких, казав Михайло Драгоманов. Так було, так є й тепер.

Десь півроку тому група українських письменників звернулася до посла США в Україні з листом, згадавши у ньому й ті епізоди історії, коли «держави Антанти підтримали не молоду українську демократію, а російський імперіалізм», а «США встановили дипломатичні відносини з Радянським Союзом» саме в розпал голодомору (1933). Суть докору в тому, що, не допомігши нам, Європа і США своїм ухильним мовчаням лише зміцнили більшовицький режим. Так і нині: якщо в Україні розігрується російський сценарій, то що в цьому доброго для Європи, яка мовчить?

«Дійте!» – закликали письменники посла.

Сказати, що Європа мовчить, ніби й не випадає, проте і я вже втомився читати рядки в Інтернеті: «Ми глибоко стурбовані», «Ми занепокоєні», «Ми уважно стежимо»...

Хіба Європа не має більш дієвих інструментів впливу на тих, хто хоче остаточно перетворити Україну в колонію, не зупиняючись навіть перед кровопролиттям? Хіба вона не зацікавлена в тому, щоб мати поряд демократичну країну?

Дійте, братове європейці!

Що ж до нас, то ми не знімаємо з себе обов'язку бути сильними, стверджує Володимир Панченко, доктор філологічних наук, професор.

ПАМ'ЯТЯЙ

Коли Україна за право життя
З катями боролась, жила і вмирала,
І ждала, хотіла лише співчуття,
Європа мовчала.

Коли Україна в нерівній боротьбі
Вся сходила кров'ю і слізьми стікала
І дружної помочі ждала собі,
Європа мовчала.

Коли Україна в залізнім ярмі
Робила на пана і в ранах орала,
Коли ворушилися і скелі німі,
Європа мовчала.

Коли Україна криваві жнива
Зібравши для ката, сама умирала
І з голоду навіть згубила слова,
Європа мовчала.

Коли Україна життя прокляла
І ціла могилою стала,
Як слъози котилися і в демона зла,
Європа мовчала.

Олександр ОЛЕСЬ, 22.08.1931 р.

НОВИНИ УКРАЇНИ І КРАЮ

Пильнуй українську

Івано-Франківськ посів п'яту сходинку в рейтингу україномовності.

Такий результат є підсумком аналітичного огляду «Становище української мови в Україні в 2014–2015 роках», що ґрунтується на даних державної статистики, соціології та власних моніторингових дослідженнях, здійснених волонтерами в усіх регіонах України. Його оприлюднив рух «Простір свободи». За результатами опитування, 92 відсотки жителів Івано-Франківська розмовляють українською вдома. Івано-Франківськ обігнали Луцьк, Рівне, Тернопіль та Львів. А от російською мовою в побуті найбільше користуються жителі Харкова, Одеси, Миколаєва, Запоріжжя та Дніпропетровська. Втім, у рейтингу не враховано показників з окупованих Криму та Донбасу.

Антиукраїнські книжки – заборонити

Держкомтелерадіо запропонувало Кабміну внести в перелік товарів, заборонених до ввезення в країну, і книжки антиукраїнського спрямування. І вже почало формувати список. У ньому тепер є 38 найменувань таких одіозних персонажів, відомих українофобів, як Е. Лимонов, С. Доренко, сповідник праворадикальних, екстремістських, імперських ідей О. Дугін, штатний автор «російського імперського руху» С. Родіна та ін. Назви їхніх опусів свідчать самі за себе: «Вперед у СРСР», «Надлюдина говорить російською», «Незалежна Україна: крах проекту», «Київ капут», «Поле бою – Україна. Зламаний тризуб».

Держтелерадіо також закликає громадян повідомляти про антиукраїнські книжки, виявлені в продажу, телефоном 044-278-8756.

Нагадаємо: в Україні на сьогодні заборонили для показу 368 російських фільмів та серіалів.

ФАКТ

КРЕМЛЬ НЕ ЛЮБИТЬ
УКРАЇНЦІВУВКР ВКЛЮЧИЛИ
ДО СПИСКУ
НЕБАЖАНИХ
УКРАЇНСЬКИХ
ОРГАНІЗАЦІЙ
В РОСІЙСЬКІЙ
ФЕДЕРАЦІЇ

Як повідомляють російські ЗМІ, на вимогу Мін'юсту, ФСБ та Прокуратури Рада Федерації підготувала список із 12 організацій, що увійшли до так званого «патріотичного стоп-листа» некомерційних організацій, діяльність яких є небажаною на території Росії.

Окрім Української всесвітньої координаційної ради, до списку небажаних організацій увійшли й член-засновник УВКР Світовий конгрес українців, а також Національний фонд демократії, Національний демократичний інститут міжнародних питань, Інститут «Відкрите суспільство» (Фонд Сороса), Міжнародний республіканський інститут, Фонд Макарутів, Freedom House, Фонд Чарльза Стюарта Мотта, Фонд «Освіта для демократії», Східноєвропейський демократичний центр, Кримська польова місія з прав людини.

Т. Д.

ВАРТО УВАГИ

ВІДПОВІДАЄМО...

12. Чи слід вважати працюючим пенсіонера, який перебуває на обліку в службі зайнятості з виплатою чи без виплати допомоги по безробіттю?

Відповідно до Закону України «Про зайнятість населення», зареєстрований безробітний – це особа працездатного віку, яка зареєстрована в територіальному органі центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері зайнятості населення та трудової міграції як безробітна і готова та здатна приступити до роботи. Статтею 4 Закону перелічені особи, які належать до зайнятого населення. Враховуючи викладене, вважати пенсіонера, який згідно з даними СПОВ перебуває на обліку в службі зайнятості з виплатою чи без виплати допомоги по безробіттю працюючим, немає підстав.

13. Змінено редакцію частини третьої статті 42 Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування». З урахуванням якого розміру прожиткового мінімуму для осіб, які втратили працездатність,

будуть проводитися перерахунки пенсій після звільнення пенсіонера з роботи у період з 1 квітня 2015 року по 31 грудня 2015 року?

Після звільнення пенсіонера з роботи пенсія перераховується відповідно до ч. 3 ст. 42 Закону з урахуванням прожиткового мінімуму для осіб, які втратили працездатність, визначеного законом, який встановлено на дату звільнення з роботи.

14. Громадянину С., 1945 року народження, призначена пенсія у зв'язку з втратою годувальника за померлу дружину відповідно до Закону України «Про державну службу». Працює на посаді журналіста комунального засобу масової інформації. В якому розмірі буде виплачуватися пенсія з 1 квітня 2015 року?

В період роботи на посадах, що дають право на призначення пенсії відповідно до Закону України «Про державну службу» пенсія не виплачується, незалежно від її виду.

(Продовження буде)

ПОВІДОМЛЕННЯ

ФОРУМ ПЕРЕНЕСЕНО

У відповідності до Статуту УВКР, в серпні цього року планувалося провести VI Всесвітній форум українців. Усі Всесвітні форуми українців були не лише конгресами Української все-світньої координаційної ради, а справжніми форумами єдності багатомільйонної української діаспори, розпорошеної світами, та Українською Державою. Таким задумувався і цей Всесвітній збір українства на серпень ц. р.

Усі попередні Всесвітні форуми українців, починаючи з 1992 року, відбувалися за сприяння української влади, за участі вищих посадових осіб

(президентів, прем'єр-міністрів, міністрів, членів парламенту тощо) в роботі цього вищого зібрання світового українства.

З відповідними зверненнями до вищих посадових осіб держави щодо взаємодії в проведенні VI Всесвітнього форуму українців, Президія УВКР звернулася ще в січні.

З огляду на те, що в Україні фактично тривають бойові дії, а в державному бюджеті відсутнє необхідне фінансування для відбуття урочистої частини Всесвітнього форуму українців, офіційні представники державної влади України звернулися

до керівництва УВКР з пропозицією провести VI Всесвітній форум українців у серпні 2016 року, напередодні 25-ої річниці проголошення Незалежності. З цим Президія УВКР погодилась.

Натомість УВКР планує провести 20–21 серпня 2015 року в Києві урочисте засідання Президії УВКР та Міжнародну науково-практичну конференцію «Закордонне українство й Україна: взаємодія на шляху утвердження Незалежності», повідомляє Секретаріат УВКР.

ДАТА

ПОСТУП ТРИВАЄ

(Закінчення. Поч. на 1 стор.) екологічної безпеки і культурного розвитку. Ці базові положення лягли в основу законодавчих актів державного значення – Конституції, законів України.

Цим документом декларувалося також право держави на власні Збройні сили, внутрішні війська та органи державної безпеки.

Важливе значення мала Декларация й для розвитку зовнішніх зносин України як суб'єкта міжнародного права. В розділі, присвяченому її ролі в міжнародних відносинах, було закладено основоположні принципи й пріоритети української зовнішньої політики, перевагу загальнолюдських цінностей над класами, пріоритет загально визначених норм міжнародного права перед нормами внутрішньодержавного права.

Хоч варто сказати і про те, що проголошені наміри стати нейтральною, яка не бере участі в жодних військово-політичних блоках,

та без'ядерною державою нині піддається сумніву й перегляду. Як й орієнтири у зовнішніх відносинах. Але ж не думалося тоді, що сусід, який століттями набирався в брати, такі ворог.

25 років – шлях, який додав Україні досвіду як молодій державі. Навіть воєнного. Наша країна пройшла всі випробування незалежністю, починаючи від руху за створення незалежної України, Акту проголошення незалежності, референдуму, виборів Президентів та ухвалення Конституції. Хоч з ухваленням Основного Закону у 1996 році етап формування відповідних атрибутів та структур незалежної України ніби завершився, але він триває і сьогодні. А вже грядуть зміни до Конституції, децентралізація. До слова, досі не ухвалено Великого Герба України. Декларация мала історично обмежений характер. Та її значення полягає у визначенні шляху до незалежності Української держави. Ми його нині торуємо потом і кров'ю нації.

Теодор ДРОВНИЧ

СЛОВО – КРИЦЯ

БЕРЕЖІМ МОВНЕ БАГАТСТВО

Усі мови, розвиваючись, прагнуть лаконічності: коротких слів та виразів. Але бюрократичні структури, стараючись відгородитися від «простих» мас, насичують мови помпезними словами. Так, росіяни, чию мову творили вихідці з України та Білорусі, споконвіку вживали слово «земляк», коли йшлося про «одноземця». Але для помпезного – «царського» стилю царські слуги вигадали слово «соотечественник». Замість народних, українських чи білоруських, двох складів – аж шість царських. Така вимога «царського» стилю.

Замість двоскладового народного вислову «нераз (не раз)» запущено царське п'яти-складове «неоднократно».

Большевики, які «вийшли з народу», після захоплення влади, замість уживання народної лексики, прихилилися більше до царської мови з «неоднократними соотечественниками». Тобто й собі відділялися від народу, з якого нібито «вийшли».

Ще більше шкоди большевики завдали українській мові, якій, замість вільного розвитку, приписали штучний розвиток під наглядом мовознавців із КГБ.

Ці знавці дуже скоро внесли до української мови «неодноразових співвітчизників».

Послухаймо, як це виглядало у «торах» наших «майстрів пера»:

«Швидкий» їхав у Геленджик. Вся команда знала про це, але Кордяга неодноразово нагадував: «Знаєте, куди їдемо?» (Ткач «Крута хвиля»).

Чи ж не легше сказати й написати «нераз нагадував»?

Мовознавці з КГБ мало дбали про лаконічність мови. Їм треба було, щоб українська лексика око-в-око копіювала московську.

Прикладів, хоч греблю гати.

Так званий «Російсько-російський» словник АН УССР, перекладаючи слово «осудить» як «засуджувати кого», не вказує чи «на що» чи «до чого». Не наводить цих даних і РУС Національної академії наук України. Але попри це, в наших ЗМІ «засуджують», коли йдеться про строк, лише «до N років», а не «на N років».

Звернімося до «Словника української мови» АН УССР (далі – СУМ).

Роботу над словником пильно доглядали кагебісти, та щирі мовознавці знаходили різні об'їздки, як обкрутити наглядців.

СУМ гніздо ЗАСУДЖУВАТИ ділить на чотири підрозділи.

У першому наводить дві цитати: одна (перша): «засуджувати на 9 місяців» і друга: «засуджувати до двох років». Тобто, дві рівноправних версії. Але в четвертому підрозділі, де «засуджувати» прирівняно до «прирікати» – тобто наведено переносне значення «засуджувати» – відверто сказано «на що» і два приклади кажуть «на що». З такої редакції гніздо виходить, що «засуджувати» треба «на що».

А тепер подумаймо самі. Словники не згадують, що давня мова східних слов'ян: москов'ян та киян «засуджувала на що»: «засуджувала на смерть», а не «до смерти», «засуджувала на каторгу», а не «до каторги». Треба думати, що слово «засуджувати» виникло, коли ще не було тюрем, де засуджувано на певний строк.

Коли виникли тюрми і строки, то слово «засуджувати» і далі на Півночі й на Півдні засуджувало «на що»: «засуджено на N років».

Але не треба забувати про юридичну мову Московщини. Люди казали «засудили на стільки-то літ», а круті з Шемякинських судів Москви і поборники «царської» мови надумали, що надати вироку «царського» звучання, мусить спеціальне слово, відмінне від людської мови. І таке слово у Москві зазвучало «осудить к N годам».

Затим, що в Україні під московською окупацією не було свого юридичного відомства і своєї юридичної мови, то поширилась форма «засудити до N років». Але ця форма походить з московської «царської» мови, підхопленої большевиками «з народу». Московське й Українське КГБ ревно дбало, щоб усі публікації в Україні «засуджували», коли йшлося про строк, тільки «до чого». Україна вже 25 років без КГБ, а приписи КГБ «в законі».

Українська незалежна держава, ведена таки людьми з народу, має відкидати «царських» «неодноразових співвітчизників», а разом і «засудження до N років».

Таке відкидання має засвідчити, що Україна таки незалежна держава. І новітні привітання високих достойників починатиметься «Дорогі земляки-українці!» – замість «Дорогі співвітчизники!».

Якщо ж «неодноразові співвітчизники» та «засудження до N років» і далі буде в Україні «як дома», то яка це буде держава, подумайте самі.

Святослав КАРАВАНСЬКИЙ

НЕЗАБУТНІ

ОСТАННІЙ БІЙ СОТЕННОГО БІЛОГО

На тлі подій визвольного руху 1940–1950-их років серед повстанських командирів помітно виділяється сотенний Юрій Долішняк (Білий). Його сотня до останнього набою боролася з окупантами на території Косівського та Коломийського районів. Чудове знання військової справи, добрий вишкіл підопічних, особиста мужність і відвага забезпечували успіх у збройних акціях, які проводила сотня. Підкріпимо це уривком з листа Станіславського обкому компартії до секретаря ЦК КП(б)У Хрущова М. С.:

«Білий – старий кваліфікований оунівський підпільник, досвідчений і спритний диверсант. Бандсотня Білого була найактивнішою і найманевренішою зі всіх виявлених бандгруп на території Станіславської області... Склад її вирізнявся особливою зухвалістю здійснення бандпроявів. За неповними даними банди Білого на території Станіславської області здійснила 25 бандпроявів, у тому числі багато терактів над партійними та радянськими активістами... Вона, не зважаючи на всі вживані нами спроби, вислизала без серйозних втрат. Безумовно, ліквідація кістяка банди Білого серйозно оздоровить обстановку в Коломийській групі районів».

ПОДАЛИ ВІД ЧУЖОГО ОКА

...Восени 1946 року повстанські підрозділи були реорганізовані в невеличкі оперативні групи і перейшли в глибоке підпілля, а решті особового складу УПА запропоновано легалізуватися всіма доступними шляхами. Таке було розпорядження Головного Командира УПА генерала Чупринки. У зв'язку з цим сотня «Сурма», в якій налічувалось до 180 вояків, була розформована, а сотенний Білий переведений на посаду заступника надрайонного референта СБ ОУН Коломийщини. Тепер у новоствореній опергрупі Білого було шестеро відчайдушних невольників одностудців. В таких умовах для них гостро постало питання кривки. Ті кривки, в яких вони перебували раніше, хоч і були добре облаштовані, та після розформування сотні залишатись там було небезпечно. Для більшої безпеки кривку потрібно було будувати самим. Довелося шукати нове місце з добрим доступом до води та ще й можливостями для маскування. В глибині камерального лісу між Микитинцями і Тюдівом, на місцевості, порізаний глибокими ярами, де здіймалися ввесь статечні буки, на одному зі схилів, біля чагарників, побачили природну впадину. Там спробували знайти воду. Кілька пробних ямок – і через коричневий шар глини просльозилася вода. Отже, кращого місця для кривки годі й шукати. До того ж, впадина могла

сховати велику кількість глини, яка буде накопичуватися під час земляних робіт. І повстанці приступили до роботи. Кривка – споруда не проста. Для постійного перебування там впродовж тривалого часу, окрім нар для спання, потрібно було передбачити і місця для зберігання продуктів та боєприпасів, і змивну каналізацію, і вентиляцію, і, на всякий випадок, пічку. Проте не все так легко робиться, як легко говориться. Роботи можна було здійснювати лише вночі, а вдень на тому місці не повинно залишатись жодних слідів: ні від глини, ні від трісок, навіть не повинно бути втоптаного місця. Вночі будували, а вранці замітали сліди. Для маскування використовувалися хмиз та опалий лист.

Кривку вдалося побудувати відносно швидко, зробили люк, добре замаскували вхід, а також запасилися харчами та боєприпасами. Зима 1946–1947 років виявила слабкі місця, які тут же ліквідовувалися. 1947 рік був голодним і тривожним. По селах шастали червонопогонники. З торбами під хатами в молитовних позах, переступаючи з ноги на ногу, випрошували хліба голодні молдавани. Селяни ділилися з ними всім, чим могли, хоч і самі ледве виживали, але варили з сировиці сіль і ходили міняти її на зерно чи на іншу поживу в рівнинні села Станіславщини й Тернопільщини.

ДЛЯ ЗМІЦНЕННЯ ДУХУ ЧИТАЛИ «КОБЗАР»

1948 рік обіцяв бути врожайнішим. Снігу було багато, але весна почалася рано. І говорили селяни, що земличка цього року вродить краще, ніж тогді. Але що вона ще буде рясно зрошена їхніми сльозами, ніхто не знав. А сльози лилися майже в кожній хаті. Одних арештовували, інших вивозили на Сибір, в когось знайшли засолене сало і забрали, а в когось розбили піч, шукаючи бункера. І мимоволі з'являлися коломийки, які передавалися з уст в уста, і цим люди тамували свої душевні болі.

А як прийдуть у село, Усе розбивають. У Космачі, на печі Бункера шукають.

Не було кінця тому насиллю, яке чинила радянська влада руками своїх опричників, як і не було видно кінця людським стражданням.

Майже всю зиму хлопці провели в кривці. Відлиги не було, а сліди залишати на снігу означало видати себе. Проте, використовуючи можливості рельєфу, а також снігопади і сніговії, їм вдавалося виходити і навіть бувати в селах. Зрозуміло, що провести такий тривалий час у підземеллі, хоч і невеликій групі людей, у звичайних умовах потрібно було б пройти тест на психологічну сумісність. Але тепер таким тестом була відданість справі боротьби за вільну і незалежну Українську Державу,

Сотенний Білий (ліворуч) зі Скиданом

а хлопці були з гарячими серцями патріотів і, до того ж, перевіреними в боях. Це згуртувало їх, зміцнювало їхню дружбу, гартувало волю.

Та все ж Білий зобов'язаний був навчати підопічних, дбати про їхній загальнокультурний рівень і кріпити патріотичний дух. З цим завданням він добре радив собі. Легко знаходив тему для бесіди й володів хистом доброго бесідника. Час від часу брав на допомогу Шевченків «Кобзар», який завжди носив у командирській сумці. Не дивно, що більшість Шевченкових віршів хлопці знали напам'ять. А Білий ще вмів їх добре роз'яснити, спроектувати на теперішній час, хоч вірші Шевченка і без цього глибоко западали в душу й хвилювали кожного. До повстанців надходили зі штабу різноманітні інформації, розпорядження та інструкції, які доставляли зв'язкові. Друкувалися штафети на цигарковому папері. Зв'язкові могли скрутити їх у тоненьку трубочку й зашити в одяг чи добре заховати іншим способом. Перенесли штафети переважно підлітки – як дівчата, так і хлопці. Вони знали, куди мають доставити їх і кому передати, знали, як поводитися у випадку обшуків і допитів, добре завчили легенди, щоб пояснити при потребі, куди вони йдуть.

Повстанці планували свої оперативні дії. Кожен з них повинен був уміти збирати розвіддані, розмовляти з селянами на різні політичні теми, в тому числі, про виховання дітей, ставлення до піонерської та комсомольської організації. Зустрічалися також з учителями і нагадували їм про їхній обов'язок вчити дітей і не займатися комуністичною пропагандою і втягуванням дітей у політичні організації. Вони попереджали прислужництво, протидіяли всяким заходам радянської репресивної влади.

Йшло до весни, земля звільнялася від зимового покрову. Хоч і де-не-де у видолінках ще залишалися снігові намети, та повстанці вже могли сміливо вийти з кривки. Їм потрібно було відновити сили й включитися в оперативну роботу, яка чекала на них.

Наближався Великдень. У тригози й радості люди чекали на Христове Воскресіння. Чекали на прихід Великодня і повстанці.

Василь КУРИЩУК, краєзнавець, член НСКУ (Закінчення буде)

З РОСИ І ВОДИ!..

ВІТАЄМО!

Колектив ІФ ОО ВУТ «Просвіта» імені Тараса Шевченка щиро вітає свою колегу, відповідальну працівницю об'єднання

Наталію ДЯЧЕНКО

з днем народження.

Хай тобі завжди сприяють зорі,
Хай здійснюються прагнення твої.
І хай летять,

немов хмариночки прозорі,

Життя щасливі неповторні дні!

Любові, добра тобі, чистого неба,
Поваги, пошани й людського тепла.
Многая літ. З роси і води!..

МАРАФОН

ПОДОЛАЛИ І ГОРИ, І ДОЛИ...

5 липня в околицях Чорногірського хребта відбулись Міжнародні змагання з гірського марафону «Chornohora Sky Marathon». У змаганнях взяли участь більше трьох сотень спортсменів з усіх областей України, а також Польщі, Білорусі, Росії, США, Норвегії.

Успішно виступили іванофранківці Ігор Костюк та Василь Кричун, які стали переможцями у своїх вікових групах. А Василь Кричун виявився найстаршим учасником на дистанції 51 км. Крім того, що спортсмени мали пробігти дистанцію марафону, вони повинні були піднятися на шість вершин, висота яких становить понад 2000 метрів. Старт був в урочищі Бальцатул (неподалік села Луги Рахівського району Закарпатської області). Спочатку треба було добігти кілька кілометрів до гори Піп-Іван Чорногірський (2028 м) і піднятися на її вершину. А далі послідовно подолати ще такі «двотисячники»: Бребенескул (2035 м), Гутин Томнатик (2016 м), Ребра (2001 м), Говерла (2061 м), Петрос (2020 м).

Гірський марафон дуже відрізняється від марафону асфальтом. Під ногами не рівна поверхня, а каміння, жероб та інші перешкоди, різкі підйоми і спуски, де треба міняти швидкість, величину кроку, зусилля. Особливо небезпечні стрімкі спуски кам'яними розсипами середньої величини каміння. Тому були травми, падіння, вивихи, не рахуючи подряпин.

Фініш мав відбутися на полонині Менчул, але коли марафонці прибігли на полонину, дізналися, що фініш перенесли трохи далі. Аж подолавши близько 6 км «знайшли» фініш у селі Кваши. Тому запланований на 44,67 км марафон «подовжився» майже до 51 км. Це стало ще додатковим випробуванням для його учасників.

Щоправда, треба відзначити, що траса марафону проходила серед чудових краєвидів Карпат, при прекрасній погоді. Шкода, що не було українських, гуцульських мелодій, та й спілкувалися організатори з учасниками не українською. Але сміливий початок зроблений, помилки будуть виправлені. І є надія, що незабаром спортсмени з усієї Європи будуть милуватися нашою чудовою природою, нашою музикою і нашими піснями.

Н. К.

ПРЕЗЕНТАЦІЇ

КОЛИ СПОВИТЕ СЛОВО У ЛЮБОВ

Ім'я поета, прозаїка, журналіста, члена Національної спілки письменників України, просвітянина Любомира Михайліва добре відоме не лише на Прикарпатті. Його твори друкувалися в журналах «Перевал», «Дзвін», численних збірниках та альманахах, постійно виходять у світ книжки автора. А нещодавно він порадив нас своїм першим тритомником, який складають книги поезії, прози, публіцистики – «Солодка ягода любові», «Сонячні бджоли», «Як маків цвіт».

У Рожнятівській центральній районній бібліотеці відбулася презентація видання. Привітати Любомира Михайліва прибули гості з Івано-Франківська, Калуша, Долини, його земляки з Рожнятівщини. Тут він знайомий як письменник і голова районного об'єднання товариства «Просвіта». Про свою творчу лабораторію він сказав так:

Зустрінеш образ-вислів у вірші

І так зрадієш, мов зустрів би квітку –

Серед зими, звичайно, а не влітку –

І стане якось тепло на душі.

Було тепло на душі й нам. Адже хто б не виступав, говорив про тритомник нашого земляка з почуттям широкості, доброти і розуміння. Це видання значною мірою підсумкове, його складають твори, написані в різний час: і тоді, коли

ЩО НА СЕРЦЕ ЛЯГЛО...

МІЖ ЩАСТЯМ І БОЛЕМ

Між небом і полем

Тугі парасолі дерев,

Які не злетять

І не ляжуть додолу.

Між щастям і болем

Той сум, що за душу бере,

Стоїть

Неперейденим полем.

Між морем і небом

Вітрила течуть, як вода.

Між морем і небом

Украдена в чайок дорога...

Між долом і домом

Блакитна по хвилях хода

З мого

До твого порога.

Між морем і степом

Згаса полонянка струнка,

Як маки згасають

В вечірньому полум'ї вікон.

Од віку до віку

Дорога така нетривка...

Простягнемо пісню, як руку?

Чи змовкнем навіки?

АМНІСТІЯ

(З Івана Єлагіна)

Ще живий чоловік той,

Який розстріляв мого батька,

Влітку, в Києві,

у тридцять восьмим.

ІМЕНОСЛОВ

ТАЄМНИЦІ ІМЕНІ

ІННА

Інна, Римма – наші «молоді», але за походженням досить давні жіночі імена. Звучать вони ніжно й лірично. Особливо перше, як це видно з вірша Павла Тичини «О, панно Інно...» А що означають ці наймення, який зміст, скажімо, першого з них – Інна (це ім'я, як майже й усі інші, де є оте «іноземне», цілком зайве в українській мові подвоєння літер, варто, здається, писати без отих подвоєнь, як уже пишемо без них слова: сума, клас, група тощо)? Важко сказати, бо наймення, видно, не слов'янське.

Так, не слов'янське і навіть невідомо яке, може, скіфське, а може, й давньолатинське, як, скажімо, Інокентій. Дехто розшифровує слово Інна, як бурхливий потік. У люди пішло це ім'я (а також ім'я Римма) зі сторінок «Житій святих», зафіксованих у відомих «Четьях-Мінеях», друкованих, до речі, в Києві.

В одного з християнських апостолів – Андрія, пишеться в тих «Житіях», нібито було три учні, здається, родом зі Скіфії: Інна, Римма й Пінна. Кожний із них, мов той гірський потік, нападав і громив поганців, фанатично проповідуючи нову християнську віру. І за це вони погналися. Всіх трьох сатрапи якогось тирана живцем вморозили в лід річки, і всі три проповідники загинули. Інакше кажучи, давні владарі світу сього, видно, так само люто

ненавиділи й переслідували, як і володарі епохи різнокаліберних фюрерів.

Імена ж Інна та Римма (це останнє давні перекладачі розшифровують, як кидання) лишилися «жити». Але – диво! – протягом багатьох сторіччів вони з чоловічих перетворилися на... жіночі, Чому? Може, тому, що Інна дуже нагадує слов'янське (скажімо, польське) слово – займенник жіночого роду інна, тобто «інша», а Римма теж має «жіноче» закінчення, як Ганна, Серафима тощо. Та й літературознавчий термін рима (у віршах) теж жіночого роду і до того ж у нас звучить однаково.

Прижились, однак, лише два перших імені. Третє, Пінна, – ні. Вчені дивуються: чому? Хто знає, може, тому, що в слов'ян, зокрема в українців, воно уподібнюється до слова піна (на воді). А кому хочеться стати піною? Видно, нікому.

Очевидно, на пенсії нині.

Так спокійно собі поживає,
Покинувши звичне заняття.

А якщо вже помер він, –
То, певно, живий чоловік той,
Який перед розстрілом
Дротом
Товстезим
Руки скручував
Батькові
Міцно
За спиною.

Певно, також на пенсії нині.

А якщо вже помер він,
То, мабуть, живий чоловік той,
Що допитував батька в ту пору.

Він отримує пенсію, певно,
ще й дуже хорошу.

Ще живий конвоїр може бути,
Що батька на розстріл виводив...

І коли б я надумав,
То в рідні краї повернувся б.

Адже чув:
Всі ці люди
Простили мене.

Думки вчених про походження та значення імені Прокоп (Прокоп, Прокопій, Прокофій) різні й не вельми переконливі. Найімовірніше, це наймення веде свій рід од грецького слова прокопос (висмикнутий із півов або той, хто схопив рукоятю (меча)).

Українці мають багато зменшувальних форм імені: Прокопко, Прокопчик, Пронько, Проник, Процько, Процик. Є в нас і чимало прізвищ – родичів Прокопа: Прокопенко, Прокипчук, Прокоп'юк, Прокипчак, Прокопів (Прокопов), Пронько, Пронюк, Проньченко, Проневич, Процько, Процевич, Проценко, Процик, Процьків.

ПРОКІП

Думки вчених про походження та значення імені Прокоп (Прокоп, Прокопій, Прокофій) різні й не вельми переконливі. Найімовірніше, це наймення веде свій рід од грецького слова прокопос (висмикнутий із півов або той, хто схопив рукоятю (меча)).

Українці мають багато зменшувальних форм імені: Прокопко, Прокопчик, Пронько, Проник, Процько, Процик. Є в нас і чимало прізвищ – родичів Прокопа: Прокопенко, Прокипчук, Прокоп'юк, Прокипчак, Прокопів (Прокопов), Пронько, Пронюк, Проньченко, Проневич, Процько, Процевич, Проценко, Процик, Процьків.

останнього, то про це сказав заступник голови обласного об'єднання ВУТ «Просвіта» ім. Т. Шевченка Євген Романишин.

Не лише з подарунком, але й поетичним букетом найкращих побажань прибули до Рожнятова долиньські літератори – Василь Олійник, Ярослав Савчин та Оксана Сподар, які вважають: хоч Любомир Михайлів і поет рожнятівський, та коріння його таланту від землі долиньської. Докладно проаналізувала його вірші поетеса, педагог і громадський діяч з Калуша Оксана Тебешевська. А бібліотекар із села Камінь Леся Шмигельська сердечно дякувала своєму наставнику за допомогу в літературному становленні. Сказала про це й педагог та поетеса Оксана Лесюк...

Цікавих думок і пропозицій на презентації прозвучало чимало. Одна з них: заснування літературної премії ім. Богдана Кравця (народився в селі Лоп'янка), на що дуже прихильно зреагував селищний голова Василь Мацевко.

А яка ж презентація без пісні? Для господарів і гостей цього дійства співав широко відомий у краї народний вокальний ансамбль «Мелодія», який діє при місцевому Будинку культури. Але найчастіше озивалася поетична струна Любомира Михайліва. Вірші про рідне село Кропивник, індустріальну Долину, тихий Рожнятів, бурхливий Майдан, «Солодку ягоду любові» не могли не сподобатися. Поет на шляху до нових творчих вершин, а коли так, то – до нових книжок і публікацій.

Василь ОЛІЙНИК

ПРИЙШЛИ З ТРАВИ

Прийшли з трави. І підемо в траву.
Дорога в сто розлук, дорога в сто печалей,
Де пахне сто вітрів і де сто сонць живуть,
І плачуть лебеді осінніми ночами.
Відпах барвінок. Відпливли вінки.
І всі хрести відхрестяться помалу.
І тільки звично моляться віки
На ті церкви, які ми зруйнували.
Сто сонць торкалося мого чола
І сто вітрів губилося у листі,
А ватра все горіла, гріла і пекла,
Як сум за полем і за вільним лісом.
Вже снігові троянди з мертвих уст
І снігова дорога в сто печалей.
Прийшли з трави. І підемо в траву.
І плачуть лебеді осінніми ночами.

ХВОРІЄ МІЙ НАРОД

Тут не допоможе ні настій ромашки,
Ані міцний відвар зі спориша...
Хворіє мій народ. Давно і тяжко.
Болить йому покручена душа.
Болить, як дереву розрубане коріння,
Болить, як перетруєне зерно.
Болить і навесні, і в день осінній,
І в літній дощ, і в спеку – все одно.
Не віднайти живого зілля-трунку –
Купайся в череді чи в спориші...
Нема від того болю порятунку,
Прожити неможливо без душі!

Надія КИР'ЯН, просвітянка

КЛИМ

Клеменс, клементіс у латинській мові рівнозначне українському милостивий, лагідний, вибачливий, поблажливий. Від цього слова, що в давній Візантії, звідки воно примандрувало до нас, звучало як Климент, ми й утворили, скоротивши його, наймення Клим.

Ім'я Клим значного поширення набрало серед селянства. Представники ж панського світу охоче використовували «церковні» форми цього імені: Клементій, Климент, а інколи й Клеменс. Носять ці наймення й жінки: Клементина, Клемена (у відомого літератора, друга Пушкінового – Плетньова є навіть вірш «Клементи»).

Клименко, Климчук (інколи не без впливу слова клямка і Клямчук), Климченко, Климко, Климцевич (від Климцьо), Климухно, Клишко – такий далеко не повний вивідок прізвищ, що утворилися від імені.

УСМІХНІТЬСЯ

Друга ночі. За столом на кухні п'яний мент намагається відкрити банку з кількою. Минає 15 хвилин, чоловік усе ніяк не відкріє банку, нарешті, не витримавши чергової безуспішної спроби, репетує, стукаючи банкою по столу:
– Відкривайте – міліція!

Коли ви сваритесь, а потім миритесь, і вже через день не пам'ятаєте, через що сварились – це справжнє кохання. Хоч склероз проявляється так само.